

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj

Egy évre 10 Pengő, 1/2 évre 5 Pengő, 1/4 évre 2-50 P.

számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 10 Pengő,
nyilttér soronként 50 fill. Álláskeresők hirdetése 1 P

LIPCSEY GYULA

Jó pár évtizede annak, hogy — mint ha a Sors itt a Magura alatt ezt a kegyeletet, de egyben keserves feladatot is nekem adta volna kötelességemül — e lap hasábjain neveket teszek gyászkeretek közé, sirkereszteket, gömbfákat, annak rendje szerint, ahogy a Halál kaszája, bele-belevág e város ember vetésébe, — szépen eltemetgetem azokat, akikkel ifjan és őszbecsavarodottan egy munkamezőn dolgoztam, akikkel tiszteltből, vagy barátságából együtt paroláztam, akikkel napfényben és jégesőben együtt hittem, vagy torpantam meg, valóban, ahogy így arccal magam is mindinkább a hegyoldal elődudorodásain pihenő temetők felé fordulok, egyre hosszabb és hosszabb lesz azoknak a sírdomboknak a sora, amelyek a város életéből kibukó igaz emberi értékeket fogadtak be magukba, megüzött utak után megnyugtató örök csendességre. A hegy-csucsok mindig kopnak, a völgyek magasodnak, — a régi Somlyó egykor büszke, viharálló ember tölgyesei felől csak a halálbazuhanások, lélekzet-megmegállító morajai hangzanak, a temetőkben pedig egyre sokasodik a gömbfa és a sirkereszt.

Mindig lát az aki, elmegy, de most megis megkönnyeztetőbb leírni a megváltozatlanul sorsrendelést: Lipcsey Gyula, a szilágysomlyói róm. katn. egyházközség esperes-plebánosa, papai kamaras, Szilágymegye törvényhatósági bizottságának, Szilágysomlyó város képviselőtestületének tagja június 26-án meghalt.

A hivatásbeli és társadalmi elhelyezkedésbeli megátarozás helyett az ő nemes és szép egyéniségevel kapcsolatosan legkifejezöbben talán így kellett volna írnom: az igaz, jó ember meghalt. Ekességere és becsületére volt e városnak, amíg élt, szomorúságára és gyászára vált, hogy most már nincs és elővalóságként többé már soha nem lehet. Isten tudja, hogy kiknek-kinek mit szánt, — nem szerettem a frissen hantolt sír mellett istenkaromlásba esni, na a nagy veszteség fölött való megindultságunkban megis megkerajuk: miért volt szánva neki a korábbi halál, mint ahogy megérdemelte volna és miért a kevesebb élet, mint amennyire Lipcsey Gyulából nekünk, a tutekoknak, ennek a városnak, magyarságunknak meg nagyon-nagyon szükségünk lett volna!

Közel három évtizede annak, hogy egyházi lohatósága a nagyszerűen képviselt, viruló erejében lévő, halál felkészít

ide rendelte a nevezetes szilágysomlyói róm. katolikus egyház élére. Ezóta lett papjává egyházának, büséges, szerető polgárává városának, felebarátjává szegénynek és gazdagnak, — majd később a megpróbáltatások éveit igaz testvére válogatás nélkül minden gyötrődő magyarnak.

Somlyói lelkipásztorkodásának kezdő éveit az első világháború tűzéiben perzselődtek, a befejező legutóbbi pár esztendői egy még rettentőbb világkatakliizma sodrásába kerültek, azok a többiek, amelyek e két rettenet közé estek, azösszeomlás és az áldott felszabadulás közöttiek pedig az ugynevezett kisebbségi sors malomkövei között morzsolódtak.

Elkomorult, felhős, közel harmincévnyi idő, amelybe csupán a felszabadulás áldott napsugara villan be termékeny és szabadító fényvel a magyar égbolt alá, — e három decenniumnak magyar számára annyi volt az apró mindennapi gondja, verejteke, kisebbségi sorsalásokban a meg-megtorpanó nite, fel-felcsillamló eszmenye, akaratiindulása, elernyedő szandeka, vissza síró emlékezése a múltba, megelőzősége a mindennapban, batortalanokodó bizodalma a jövő telderülésében, — nem csoda, ha a tenyeknek, a gondolatok, az erzesek rajzasanak, az idegbeli kilengéseknek ebben az összeviszszaságában, ebben az allandó lelki és testi morzsolódásban nem igen lehetett senki földi telsten, de kollektív magyar szempontból — szinte többre is volt szükség: egész embernek és egészen magyarnak megmaradni, — erre volt szűség.

És Lipcsey Gyula — ahogy arca ez ember- és sorsformáló historiai idők majdnem kozmikus kódébol most halála után feltűnik — ez volt és ez maradt: egész ember és egészen magyar, papi, közéleti, iajai, vagy bármilyen vonatkozásban is tesszük merregre valóban tiszteletreméltó és nemes egyéniséget.

Mely gyökeru vallásos világszemléletét, amely közismert volt a város bármely telekezeti polgára előtt, ne is említsük, — merem állítani, hogy ez nem is, vagy nemcsak az ő papi elhivatottságából, hanem valóban és első sorban veleszületett, mélyseges, vallásos kedélyeiből folyt. Ezzel az ő legbensőbb lelki kielésével, amely az Istennel elő és vele beszélgető emberek tiszteletre kenyyszerítő sajátossága, megmaradt az ő templomanak és egyházi életének el-tant-csont talai közöl, — bizonyos azonban, hogy az Isten előtt való ez az alázatos és tisztá lajlahtas életének leg

gyönyörűbb és mindennel, a rászakadt megpróbáltatásokkal is kibékítő tartalma volt. Lehetetlen, hogy másként legyen: a szilágysomlyói római katolikusok ősi Báthori-templomjuk bolthajtása alatt bizonyára mindörökre meleg és hálás emlékezéssel fognak gondolni kegyes és szelid életű, nagy papjukra, Lipcsey Gyulára.

Az emberszeretet az ő lelki Strukturájának szintén veleszületett alkotórésze volt. Lehajolni mindenkire, aki szenved és az élet megszorodott, megüzött szerencsétlenjeihez nemcsak vigasztaló szóval, de megsegítő kézzel is közeledni, szeliden, halkan, hogy senki se lássa, — annyira élt szívében a Krisztus, hogy szintiszta kötelességének tartotta saját vállára átvenni mindenki keresztjét, aki elébe akadt és szeliden megbocsátott azoknak is, — mert ilyenek is akadtak — akik mimélték előtte a meggörnyedt vállakat, hogy papirmassé keresztet váltsanak nála aprópénzre az ő jóhiszemű és könnyörületes emberszeretetének bőségszarujából.

Ez a nemeslelkű ember, aki a felebarátai segítésnek szakadatlan munkájában úgyszólván a szerzet szegénysegi fogadalom gyakorlatát vallalta magára, — a néhány esztendővel ezelőtt meghalt edesanyja és a csak nem régiben eltemetett, sok testi szenvedésen átment, testvére iránt a valósággal megindító gyermeki és testvéri szeretetnek példáját mutatta mindenkinek számára.

Egészen természetes, hogy ez a tudásban jelesen felkészült lelkipásztor, csupa szív és felek ember a város és a megye nepe — s első sorban is magyarsága — előtt az általános tisztelet és megbecsülés piedesztálján állott. S egészen természetes az is, hogy aki az életnek s a viagról és emóerekről varított meggyozódesenek azzal a tisztultságával és a szívnek és a feleknek azzal a szelid, jótékony derűjével és nemességével s meggyozódesenek azzal az elajlahtalan tárgyilagosságával és az emberszeretet általánosságával mellett magyar lajtaja iránt való azzal a felelősségerzettél el és cselekszik, mint ő is, az a közéleti szolgálataban termékenyítő, szűksegés és hasznos erőt jelen.

Lipcsey Gyula a város legjobb polgárainak első sorában állott mindig és egyéniségenek értéke és súlya igazán a kisebbségi sorsban magasodott ki, amikor e város, a Derettyó- és Krasznamente, a Szilágyság magyarságának egyöntetű bizalma őt nemcsak a vezetésre hivatottak vonalában tartotta nyilván, hanem lajtajaért való — igen, ezt a szót kell használnunk — szerelmének, a megpróbáltatásra juttatott magyarságuoz

való hűségének, a megtörhetetlen, puritán magyar jellemnek ékes szavakban és áldozatos cselekedetekben az egész kisebbségi sors alatt mindig vezérhez méltóan adott kifejezést. Pap, ember és magyar tudott lenni egyszerre és egy időben s bizonyos, hogy a magyar az egyéniségéhez fűződő fogalom-meghatározásban semmivel sem jutott hátrább a másik kettőnél. Ezért volt Lipcsey Gyula nagy emberi és igaz magyar érték, aki kitörülhetetlenül ott él válogatás nélkül minden somlyói magyar hű emlékezetében.

Engem, aki megindult szívvel gyászolom őt, az igaz magyarok próbáratételének ideje, a Trianon utáni kisebbségi sors hozott egészen közel szelid, de magyarságáért harcos egyéniségéhez. Váltott gondolatainkban, együtt dobbanó érzéseinkben csak egyetlen kihangsúlyozott idítők és cél volt, az, hogy: magyar. Sohasem éreztük egymás közelségében, hogy magyarok számára van keresztes és van csillagos templom, csak azt, hogy: számunkra egyetlen közös magyar sors van.

Lipcsey Gyula, haló poraidban is légy áldott, hogy ezt Veled együtt vallhattam!

Dr. Udvarý József.

Gyászoló gyülekezet — kezdte beszédét a polgármester — állítsuk meg utjában ezt a fekete koporsót, amely Lipcsey Gyulának — a papnak, az embernek, a város polgárának — örök álmra állt testét öleli magához, — mi, akik ma még az élet részesei vagyunk, tartóztassuk fel ezt a Halál vízeire tévedt és emberi szemmel át nem látható ködök felé bukda-csóló magános bárkát, amely a bezárt szemmel felnyithatatlanul összeszorított ajakkal megpihent vándort szállítja át a véges földi létből az örök-létbe, — bocsásson meg nekünk az Isten érte, de könnyező fájdalommal vált szeretetünkben legyünk kiméletek: álljunk elébe, tartóztassuk fel ezt a néma, magános halál-bárkát, ezt a fekete koporsót, mert nekünk szavunk van még Óhoz: Nézd, utrakelt polgártársunk, jó Lipcsey Gyula, Téged elbocsátott a te Istened a földi barázdákból, de Elébed áll a Város, a te városod, amelyből Neked részed volt és amelynek Hozzád még holtodban is jussa van, — nézz le onnan, az örök fények birodalmából, ahol a te lelked már otthon van és ahol a lezárt szemek is örök látásra nyílnak, nézz le és lásd Elébed állott városod, hogy fájdalmas szóval megkérdezze: miért hagytad itt még idő előtt ezeket a zöldelő hegyoldalakat, amelyeken szelid tekinteted évtizedről-évtizeden át elmerengtet, — odalent azokat a krasznaparti lapály-földeket, amelyek naróli-napra felnéztek a te arcodra, — embereket: gyermekeket, felnőtteket, aggokat, mindenkit és mindeneket összevéve, ezt az egész városodat miért kellett itt hagynod időnek előtte, — föltartóztatjuk koporsódat, mert szeretnők megkérdezni: miért hagytál itt még bennünket, éppen ezekben a kísértetiesen nehéz időkben, amikor sohasem volt nagyobb szükség a teljes és igaz emberekre, az áldozatos szívű és bölcs magyarokra, mint éppen ma, ennek a világnak szörnyű megbolydulásában.

Gyászoló gyülekezet, kérjünk bocsánatot megholt embertársunktól, Lipcsey Gyulától, akit visszatérhetetlen, utolsó útján megállítottunk, kérjünk Tőle bocsánatot ezért, a számonkérésért. De — Istenem! — a magábaroskadó fájdalom órájában cselekszünk s a Lipcsey Gyula koporsója mellett hogyan cselekedhetnénk más-ként? Ha fenről a Várhegy tetejéről a futó szél messze elsodorja a leszápott levelet, vagy ha a rohanó víz a meredek oldalokról lekaparja és magával tovább ragadja a porszemeket, erre talán csak azt mondjuk, hogy ez a fizikai jelen-ség nem más, mint a mindennapi élet szükség-szerű, megszokott rendje. De ha a messzi-messzi tájról meglátható, kimagasló tölgy for-

dul ki a gyökereiből, vagy a Magura csucszán a szikla roppan meg és indul le a völgybe, — ha emberileg fölmérhető, mert fölmérhető értékek zuhannak le mindörökké a horizont alá, — pillanatra mégis csak legyökerezik a lábunk és a szomorúság szürke melankóliája árnyékolja be a lelkünket, mert életünkben ki-zuhant valami, ami hozzátartozott, ami értéke volt, erő volt, alátámasztás és megnyugvás volt, öröm és büszkeség volt és, hogy most már nincs többé: vesztesek lettünk, szegényeb-bek lettünk, kik a városban utánna maradtunk.

Gyászoló gyülekezet, ez a mi boldogult felebarátunk, akire most a koporsó virágos fe-dele ráborul, amíg él, élete egész útján a Krisztus szerint igyekezett élni. Könnyű a Krisztus útjára lépni, de nehéz azon mindvégig megma-radni. Jó Lipcsey Gyulánk, Te mindvégig, utolsó sóhajkozásodig megmaradtál a Krisztus útján. Hivatásod szerint nemcsak hirdetted a Krisztust, de a templom falain kívül Krisztus szerint is cselekedtél. Szelid, jóságos szelidség volt egész lényed, hogy harcos kard tudj lenni, amikor egyéni és nemzeti igazságokért kellett harcolni, — nem az volt az életcéld, hogy a közmegebecsülés, még kevésbé a hiu-ság piedesztáljára emelkedjél, hanem az, hogy örökké lehajolj — szeretted a szegényeket, hogy anyagiakban magad is szegény tudj maradni, — a Krisztusban szeretted felebarátaidat, mert ez volt keresztyén lelkednek éltető tartalma, sze-retted azt így is, hogy az isteni rendelés ke-mény próbákra tett, mert legalább példát tud-tál mutatni, hogy az emberek legkrisztusibb egyuttal legbájosabb fegyvere a türes és a tü-relem.

És boldogult embertársunk, az igaz, jó pol-gár puritánságával és mindig áldozatos tette-készségével, példás őszinteségével szeretted ezt az ősi Báthori-várost, amely téged idegen-ből mindörökké magához ragasztott és amely-nek utóbbi történetében Magad is egyik leg-ékesebb és legértékesebb lap lettél.

Még valamit el kell mondanom bucsuzóul, örökre távozó Lipcsey Gyulánk, még egyszer azon a néven kell nevezzelek, amelynél sze-bben nem szólíthat meg magyar ember magyar embert: Magyar testvérem, Lipcsey Gyula! Visszaemlékezem a trianoni rabság szomorú idejére, a megpróbáltatások napjaira, amikor szenvedésre vert magyar fajtánknak Veled együtt lehettem dolgozó szolgája, — megrohannak ko-porsód mellett az emlékezők, a kisebbségi sors bizalmas órái, amelyek alatt magyar né-pünk sorsáért vívódt a lelkünk s köszönöm Neked, hogy Te a hitvedel, bizodalomaddal mindnyájunk mellett voltál, azok mellett is, akik a felszabadulás reményében már-már megtor-pantak. E város, e megye magyarságának egyik hivatott vezére voltál és magyar és magyar kö-zött sem a templomok, sem a társadalmi osz-tályok között nem tettél különbséget. Kiváló egyéniséged egyik oszlópa volt e város ma-gyarságának.

Jó polgártársunk, hűséges magyar testvé-rünk, a város közönségének nevében tárom ki a két karom, utnak induló koporsó felé, — Isten Veled, Isten Veled!

A június hó végi alkonyatban gyászos zsolozsma csendült a több, mint 400 éves Báthori templom tornyában, a nagy harang érc-torkán, amely tudára adta a városnak, hogy Lipcsey Gyula, pápai kamarás, a szilágyosmlyóiak esperes-plebánosának szíve nem dobog már többé és zsolozsma ajakán elnémult az ének, amellyel oly sokszor magasztalta, dicsérte a papok legfőbb Papját, az Úrjézust.

A felénk szálló gyászír, — bár nem jött vártalanul, mégis megrendülten állította meg a város léktető életét, mert azt, akinek elhunytát tudatta velünk, mindenki szerette.

Lipcsey Gyula pápai kamarás, esperes-plebános, már régen betegeskedett, de ő testi fájdalma ellenére töretlen buzgósággal végezte lelkipásztori munkáját s lelkének lobogó lángo-lása nem engedte őt pihenni soha.

Mostani betegsége husvét után kezdődött meilhátyagyulladással, de legyengült szervezete, amely 40 évig égött az Ur szeretetében, kihaló alkonyatra bágyadt s 26. án este 7 órakor ne-mes lelke elszállt elment végsőszámadásra innen, ahol ő életében ugyanis csak a test fizikai érte-

mében lakott, mert lelke messze-messze felet-tünk honolt. Nem költötte őt ide semmi vonat-kozás, semmi földiség, még kevésbé a pénz, amely csak átmeneti számlaként pihent nála néhány pillanatig, amíg jöttek az ő szegé-nyei, hogy elvigyék tőle s már ez se emléke-zesse őt arra, hogy e földön él közöttünk.

Lipcsey Gyula, pápai-kamarás, esperes-plebános a Csanád megyei Battonyán született, 1879. szept. 29-én. Édesatyja községi orvos volt s ő is hivatását követette, nem a testiek, hanem a lelkiek terén.

Elemi iskoláit szülőfalujában végezte, magán-uton, míg középiakoláit az aradi minoriták fő-gimnáziumában. Özvegy édesanyjának Nagyvá-radra való költözködésével itt folytatta tanul-mányait a prémontreieknél. 1898-ban a nagy-váradai hittudományi főiskolára iratkozott, hogy előkészüljön nemes hivatására, amelynek oly nagyra hivatott képviselője lett életének minden megnyilatkozásában, élete utolsó leheletéig. Nagyváradon szentelte pappá Radnay püspök, 1902. dec. 22.-én. Első szentmiséjét is itt mu-tatta be, a szent Vince-intézet kápolnájában, amelyben boldogult Fetszer Antal, a későbbi győri püspök volt kézvezetője. Első állomás-helye Endrőd volt, majd Gyoma, Debrecen. Innen jött Szilágyosmlyóra, kápláni minőségben. Egy évi működése után ment Orosházára, ahon-nan Nagyváradra helyezték át az Orsolyitákhoz zárdalelkésznek, és hitoktatónak.

Szilágyosmlyóra az első világháború kitö-résekor jött, plebánosi minőségben, ahol a vá-rossal és annak sorsával teljesen összefonódott s közszeretben álló egyénisége ékes darabja lett a város lelkének, különösen a megszállás keserű éveiben. Kimagasló lelkipásztori érde-melért 1924.-ben XI. Pius pápa Őszentsége pápai titkos kamarássá nevezte ki, 1940-ben pedig a szilágyosmlyói kerület esperese lett.

Halálát követő napon délután a plebánia templomban ravataloztatta fel a beszentelés után az elhunytat az adminisztrátori teendőkkel meg-bízott dr. Udvarhelyi Béla, utolsó káplánja.

Temetése 28.-án volt, délelőtt 10 órakor gyászmise keretében. A szertartást dr. Beöthy György nagyváradai apátkanonok végezte ünne-pélyes keretek között, amelyen megjelent a kerületi papság, a város minden egyesülete, a katonaság, a rk. Nőszövetség, a ref. egyház-község, sőt a vármegye alispánja, dr. Gazda Endre, kíséretével, aki nemcsak mint a Törv. hatóság egyik tagját, hanem mint jóbarátját is kísérte utolsó útjára, de itt volt az egész Szilágyosmlyó, felekezeti, rang és állás külön-b-ség nélkül.

Utána Varju Benő esperes, zilahi plebános bucsuzott el a szeretett lelkipásztortól, megha-tódott hangon paplarsai nevében.

A gyászszertartás a templom előtt levő téren folytatódott, amely után pedig dr. Udvarý József polgármester a város és maga nevében mondoita el bucsu gyászbeszédét, amelyet köz-lünk lapunkban.

Ezután pedig megindult a menet, hogy utolsó útjára kísérje nagy tömegében Lipcsey Gyula esperes-plebánost, akinek ravatalára rá-hullatta résztvevő könnyeit minden igaz lélek, sőt még a Nap is visszavonta pár percre omló sugarait, maga elé engedve az első felkötött könt, hogy maga is rápermetezze a fájdalom kön-nyeit arra a fekete koporsóra, amelynek födele elzárta a szerető szeme elől, a szeretett jó papot.

Bármilyen használt, vagy frissen tépelt liba-, kacsa- vagy tyuktollat vásárol a „Hangya“ kirendeltsége.

4-8

Utazásnál

a változó életmód zavarja a rendszeres emésztést. Ez érzéketlenséget, fejfájást okoz. Ne felejtse, hogy utazásnál szükséges a jó hashajtó.

DARMO!

A ház lakóinak légoltalmi kiképzése.

Másrészt a kiképzést anyagilag ugyanis elő kell készíteni, hogy a lakóházi légoltalmi felszereléseket, illetve az azokat pótló, ugynevezett gyakorló eszközöket biztosítsuk. Ez azt jelenti, hogy a kiképzés helyére hozzuk a házi riasztóeszközt, hogy annak kezelését és hangját ismer-tessük, azután az összes házi tűzoltó-eszközöket, az egészségügyi, illetve mentő-felszerelést, valamint a kötözési gyakorlatok céljait szolgáló kisegítő kötöző-anyagokat. Ilyenek a pólyát helyettesítő vászoncsikok, a háromszögletű kendőt helyettesítő fejkendők. Gyakorló kötöző-anyagra azért van szükség, mert a mentő-felszerelés, vagyis a mentőtáska, a kis, vagy nagy légoltalmi mentőláda tartal-mát ugyan a lakókkal meg kell ismer-tetni, azonban azok tartalmát a kiképzések során elhasználni nem szabad, mert azokra légítámadás esetén van szükség.

A lakóház vagy házcsoport önvédelmi kiképzésén mindazok a 14. életévüket betöltött, de 70. életévüket még el nem ért férfiak és nők kötelesek résztvenni, akik abban a házban, vagy házcsoport-ban laknak és nem mentesek a szemé-lyes légvédelmi szolgálat alól. Ezen-kivül nem kell a teljes kiképzésen részt-venniök azoknak a személyeknek sem, akiknek a ház légoltalmi őrségparancs-nok képesítésével egyenértékű, vagy ennél magasabb légoltalmi képzettségük van. Mivel a mentesített személyek egyrésze riadó esetén beosztható az őrségbe, másik részük, a személyes lég-védelmi szolgálat alól mentes személyek pedig, szükség esetén, a kárelhárítás munkájára szintén igénybevehetők, az említett személyek számára a légoltalmi őrségparancsnok évenként egy-egy tá-jékoztató oktatást köteles tartani, a többi lakók kiképzésétől függetlenül. Ez a tájékoztató oktatást arra terjedjen ki, hogy annak alapján a többi lakók kiképzésén részt nem vett személyek is tisztába legyenek a ház légoltalmi felszerelésének menysiségével és a ház egyéb légoltalmi adottságával, a padlástér beosztásával és az óvóhely elhelyezésével.

A lakók oktatását a honvédelmi mi-niszter idevonatkozó rendeletéhez csatolt tanrend és óravázlat szerint az abban megállapított tananyagának megfelelően kell végrehajtani. Az egységes tanmenet használata kötelező. A kiképzés tananya-gának elméleti részét az a kis köny-vecske foglalja magában, melyet a ház és házcsoport légoltalmi őrségparancs-nokok és helyettesek kapnak a Légol-talmi Liga által megtartott tanfolyamon.

A kiképzés lefolytatásával kapcsala-tosan a leglényegesebb körülményre sze-retnének hallgatóink figyelmét felhívni; ez pedig abban áll, hogy a kiképzés gyakor-lati legyen, minél kevesebb legyen az elméleti előadás és minél több a légol-talmi felszerelések és eszközök haszná-latának a gyakorlata. Nem úgy kell te-hát az őrségparancsnoknak és helyette-seknek a kiképzést megtartani, hogy jól rosszul felolvassák az előbb említett könyvecskében foglaltakat, mert ez ki-zárólag elméleti oktatás.

Rövid néhány szóval szaladjunk végig a lakók alapkiképzésének tananyagán.

Az első óra talán elméletinek látszik, mert itt kell néhány szóval megemlé-kéznünk a légítámadásokról és a légi-támadások eszközeinek hatásáról, vala-mint a légoltalom feladatairól. Erről egész röviden beszéljünk és lényegében arra térjünk ki, hogy milyen a repülőbom-bák hatása és hogyan védekezhetünk ez ellen. A padlások lomtalanításának, a riasztószolgálatnak, az elsőtétítésnek és az óvóhelynek oktatásával kapcsolatban már letérhetünk az elmélet területéről és mindent mutassunk be a valóságban. Menjünk végig a padlásokon, mutassunk rá a hibákra a lomtalanítás körül; az elsőtétítést szintén gyakorlati példákkal világítsuk meg — az a mai időkben különösen könnyű — és az óvóhelyet szintén járjuk be a lakókkal.

A második óra keretében a légol-talmi őrségről, annak felszereléséről és a lakók légoltalmi tennivalóiról kell be-szélni. Ha ennek keretében is a felszere-lési tárgyakat egyenként bemutatjuk, azok használatát ismertetjük, szintén gyakor-lati oktatást tudunk adni, ami az egész önvédelmi kiképzésnek alapkövetelménye.

A következő négy óra, valamint a negyedévenként tartandó egy-egy órás utánképzés már teljesen gyakorlatokból áll. Itt kell bemutatni a tűzoltás tényle-ges végrehajtását és ezt mindaddig gy-a-korlatni egyenként a lakókkal, míg csak azt teljes mértékben el nem sajátították.

A tűzoltás keretében a vederral, kézi-fecskendővel való oltás, a szikracsapó használata, a létrán való mászás, mind olyan gyakorlati mozzanat, amelyeket elméleti oktatással elsajátítani nem lehet, ezért kell azokat a lakókkal gyakorol-tatni. Ha így tartjuk meg kiképzést, látni fogjuk, hogy a hosszúnak gondolt órák milyen gyorsan repülnek el és ez a lakók részére is olyan élményt fog jelenteni, hogy a gyakorlaton szívesen vesznek részt máskor is.

Az önvédelmi kiképzés végrehajtá-sánál tehát a fő cél a gyakorlati kiképzés, hogy annak révén a ház lakói a legegyszerűbb tűzoltási és elsősegély-nyújtási ismereteket, valamint a ház légoltalmával kapcsolatos egyéb tudni-valókat úgy sajátítsák el, hogy légi-támadás idején kivétel nélkül, minden egyes ház és házcsoport eredményesen tudjon szembeszállni a két leggyakrab-ban fellépő károssal, a gyújtóbombák nyomán keletkezett tűzokkal és a sebe-sülésekkel. Ha ezt a gondolatot tartjuk szem előtt, akkor a magyar légoltalom is ki fogja érdemelni azt a bírálatot, amit a légítámadásokkal sújtott városok és községek lakóssága külföldön kiér-demelt: a magyar lakóházak és ház-csoportok légoltalmi őrségei is szinte hihetetlen eredményeket fognak elérni.

(Vége)

— Rendőrségi hírek. A m. kir. rendőrség szilágyosomlyói kapitánysága a következő pénzbüntetéseket szabta ki légoltalmi elsőtétítés elmulasztás miatt: Jakab János földmives 15 pengő, Nagy Zsigmond kádársegéd 15 pengő, Gülck Miklós rádiószerelő 15 pengő, Fazakas Bálint vendéglős neje 15 pengő. A bün-tetőparancsok nem jogerősek.

A HAZÁÉRT!

Biró András Endre

tartalékos zászlós.

A fájó ráemlékezés érzete köti le megrendült lelkünknek minden rezdületét. Elment tehát ő is, hogy vissza sohse jöjjön, elment, hogy halhatatlan halálával tagja legyen ő is annak a hősi Galériának, amelynek embervirágait több mint ezer éve szedi immár a Kaszás azon a nagy uton, amely valamikor is ott indult el messze Keleten, ahol ő most elégett a hazaszeretetet mindent felperzselő áldozat-oltárán.

A mai nagy, rohanó történelmi ese-mények között is fel-felvillan egy-egy — bár gyászosan ragyogó, — olyan csele-kedtet, amely előtt megrendült lélekkel állunk ugyan meg, de erőt meritünk az áldozathozatal lelketűdítő, drága for-rása előtt, mert a hősihalott mint minden időben, ugy ma is történelmi hivatást teljesít s a legszebb férfiúi erények bizonyágtételével viszi előre hősiés ön-feláldozása árán halás nemzetének utját s bizonyítja vére hullásával, hogy a nemzet él, hivatása pedig szent és örökké-tartó.

Most is így villan fel előttünk egy fiatal, drága magyar életnek hősi össze-omlása, mint a vigasztalan, sötétben beborult égboltozaton egy messze, tova tűnő villám pillanatnyi cikázása, hogy utána megeredjen a fájdalom nehéz gyötrel-meivel telített lélek könnyzárpora s az igaz szeretet őszinte részvételével mély-ségesen megsírassa őt, de hogy a lehulló, érte lepergő könnyek gyöngyeit azután csakhamar felbontsa a Nap sokszínű vi-rág szőnyegutrá, amelynek fényáradatá-ban egy nagyrahivatott, s hivatásának tudatától átszellemült ifju vonul be a magyar Történelembé, o, mert nagy-vonalu működése nyomán itt láttuk kivi-rágozni a szebb, a boldogabb magyar jövődönnek hajnalhasadását.

De ki is hitte volna, hogy ilyen ha-mar kialszik a magyar kisebbségi terüle-teken dolgozó lelkének lobogó mécsese, amely belevilágított a magyar falusi élet sötét éjszakájába s kinek szívszeretetének jószágától tüzet fogott a leghidegebb lélek, s lángot fogott körülötte minden.

S most, a kifürkészhetetlen sors aka-rata vigye el lelkünket oda, ahol meg-békélten alussza már a nagy magyarok álmát s ahol sirján örökké diszteni fog az áldozathozatal soha el nem hervadó, drága virágcsokra, ahol sirja fölött egy szebb, egy boldogabb magyar jövődőről beszél az odatévedett szellő, mihelyt meg-érzi, hogy a hant alatt, ahová most tévedt, a drága magyar ifjuság egy tes-tet öltött hőse várja meghasadt hősi szívében a nagy magyar feltámadást.

Addig is pihenjen sirjánál a lelkünket odavonzó, néma fájdalom s képzeletünk öltön naponta szárnyat odarepülni hozzá, mert lelkünket égeti a vérző kin gyöt-relme utána s beszélgessen el sirjának takaró rögével szívünk, hogy legyen hősi álma méltó a sok ezer névtelen hősével s hogy a szívéből kialudt színes álmai, amelyek már szertefoszlottak hősi halottá magasztosult kopjás sirha-lomján, itt él közöttünk tovább, amíg szent lesz előttünk a hős, aki meghal e drága szent hazáért.

Gyönyörű szép emléked felejthetetlen lesz minden időnkön át közöttünk.

Biró András igazgató tanító, tartalékos zászlós, a szilágysomlyói járás Tanító Körének elnöke, Szamosudvarhelyt született, 1912. okt. 29. én.

Tanítói oklevelét Zilahon nyerte 1929.-ben.

Működött, mint a vármegye mindenkor, mindenben a legelső, legkiválóbb tanítója Magyarországon, Somlyóújla-

kon, Szilagyballán, Zilahon, Lecsméren, Porcon, és Somlyócséhiben.

Mindenütt nagyon szerették, nemcsak nagyszerű eredményt elérő tanítói, népnevelői, levanteoktatói munkásságáért, hanem végtelenül vonzó kedves, szerény modoráért amelyek egy igazi magyar szívnek voltak ékes erényei, s egy végtelenül kifinomult léleknek legszebb virágai, párosulva ref. vallásának komoly, meggyőződéses, lángoló Istenszeretetével.

Közel háromezer látogató a fürdőkiállításon.

Ismertettük annak idején a hivatalos közegészségügyi hatóságok és a budapesti két legnagyobb fürdő és közegészségügyi, idegenforgalmi szerv elismerésére méltó munkásságát, amellyel a vidék közönségét a fürdés nagy nemzeti fontosságú ismeretével és a gyógyfürdők használatával megismertetni igyekeztek.

A kiállítás rendezősége a várossal karöltve, a megye alispánja és főispánja legteljesebb támogatása mellett június 21-én meg is nyitotta Szilágysomlyón is nagy érdekességű kiállítását a Katolikus Kulturház dísztermében. A termet teljesen betöltötte az anyag. A bemutatott ismeretanyag festészeti megoldásai, bravuros fényképezései, valamint a szellemes megszövegezés még a legelvonatott témát is teljesen közel hozták a látogató közönség lelkéhez és gondolkodásához. Gaál András dr., a Zöldkeresztes mozgalom magyarországi európai nevű megszervezője és dr. Markos Béla, a Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala igazgatója hatalmas munkát végeztek a kiállítás megszervezésével. Valóban az az út, amelyet a magyar közegészségügyi kérdések propagandája terén követni kell.

A város közönsége meg is érezte a kérdés nagy fontosságát, mert a kiállítást a járás és város vezetőinek élén szinte az egész város megtekintette. Mintegy 2700 látogató jelent meg a négy napos nyilvántartási idő alatt a kiállításon. Legteljesebb bizonyítékul annak, hogy a város közönségét széles rétegekben érdeklik a művészi szép, a népszerű tudományos kérdések megismerése.

Kétségtelen, hogy ilyen és hasonló kiállításokra országsszerte nagy szükség van, s annak bemutatása a nemzet életére döntő fontosságú. Kár, hogy az iskolaév bezárultával azt a fiatalságunk nem tekinthette meg csoportosan, bár így is igen sok fiatal reménységünk volt kíváncsi erre a bemutatóra. A kiállítás érdekességét fokozta, hogy a kiállítás kísérői szívesen és készséggel szóbeli felvilágosításokkal és nem egyszerű színes előadásokkal ismertették külön is a bemutatott anyagot. A nagy sikert aratott kiállítás, mint Zilah város és a megye vendége szombaton reggel utazott tőlünk tovább Zilahra.

— Vidéki előfizetőinket felkérjük, hogy az esedékes és hátralékos előfizetési díjakat kifizetni sziveskedjenek.

M. Kir. Erdőfelügyelőségi Kirendeltség
Szilágysomlyó.

1532 1943. szám.

Arverési hirdetmény.

1943. év, július hó 8-án d. e. 9 órakor a szilágysomlyói Erdőfelügyelőségi Kirendeltség helyiségében lepecsételt zárt borítékban tett írásbeli ajánlatok alapján nyilvános árverésen a következő eladások történnék:

1. Magyarpatak község krasznajazi határában 1942-43. évben kitermelt 600 urn² bükk hasab tűzifa.

2. Valkóváralfa község valkóváralfai határában 1942-43. évben kitermelt 360 urn² bükk hasab tűzifa.

Előzetes biztosíték a felajánlott összeg 10 %-a.

Utó- és pótajánlatok nem fogadhatók el.

Arverési feltételekben megállapított kikiáltási árak alatti ajánlat nem fogadhatók el.

Ajánlattevők ajánlataikhoz árelemzést kötelesek csatolni.

Mindkét tétel saanyagára külön-külön adandó be az ajánlat.

Ajánlattevők vagy kellő számú ajánlattevő hiányában a legközelebbi árverés 1943. év július hó 15-én d. e. 9 órakor tartatik meg ugyanilyen feltételek mellett.

Arverési feltételek a szilágysomlyói m. kir. Erdőfelügyelőségi Kirendeltség hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Szilágysomlyó, 1943. évi június 29-én.

M. kir. Erdőfelügyelőségi Kirendeltség.

Farkas József
m. kir. főerőmérnök.

HAJDUSZOBOSZLÓI GYÓGYFÜRDŐ

április hó 15-én megnyílt

Ezen európai hírű gyógyfürdő ma már mindazokkal a berendezésekkel fel van szerelve, amelyek az eredményes gyógykezelés szempontjából szükségesek.

Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium állanak a közönség rendelkezésére. Modern szállodában, pensiókban és magánházaknál oly olcsó az elhelyezkedés, hogy a fürdőbe való tartózkodás alig kerül többre, mint odahaza. A Hajdusoboszlói Gyógyfürdő páratlanul eredményes gyógyhatásáról és olcsóságáról híres s ma már fogalom az egész országban. Visszatérésnél egész éven át 50%-os vasuti kedvezmény. Magyar és németnyelvű prospektussal készséggel szolgál a fürdő igazgatósága.

ANGORA NYULSZÖRT

az ujonnan életbe léptetett legmagasabb áron,

bármely kis vagy nagy mennyiségben készpénzért vásárol, kivánságra tiszta vagy kevert angorafonaira átcserél gépzésmű angorafonóda,

az „Angoralex” Angorafonóda és kikészítő Kft. Budapest, IX. Pápai István-u. 12.

HIREK

— Eljegyzés. Vásárhelyi Ilonka urnót eljegyezte Láyér Pál, városi tisztviselő.

† Lipcsey Gyula pápai kamarás, esperesplebános Végrendelete állítólag elveszett. Felkérjük azokat az urakat, akik mint tanúk aláírták a végrendeletét, jelentkezzenek nálunk.

A Buzdth-család, mint a megboldogult rokonai.

Városi Mozcószínház

Julius 3—4—5.

Szombat—vasárnap—hétfő.

Gyávaság

Junius 6. Csak 1 napig! Kedd.

Csak 16 éven felülieknek!

Pikáns témájú vidám filmcsemege:

Viharos éjszaka

Julius 7—8. Szerda—csütörtök.

A velencei filmverseny első díj nyertese!

Pillangókisasszony szerelme

ÉS A

Dzsungel tragédiája

ÁGYTOLL OLCSÓN!

Fosztatlan peyhos toll 12.—, szürke peyhos kacsatoll, nagyon könnyű 8.50, tarka fostatlan toll 2.—, szürke vegyes 2.60, szürke fostottas toll 3.20, jobb 4.—, fostott libatoll 10.50, peyhos 12.—, peyhesebb 14.— P. arban, 5 kg. papírsák-csomagolásban, bérmentve, utánvétellel szállít.

Varga Antal ágytollvállalata,
KISKUNFÉLEGYHÁZA, Szent János-tér 83.

A szilágysomlyói kir. járásbíróság
mint telekkönyvi hatóság.

2369/1943 tk. szám.

Arverési hirdetmény-kivonat.

Dulovecz Károly és társa vegrehajtónak Borz János a Petere krasznajazi lakos vegrehajtást szenvedő ellen indított vegrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a vegrehajtási utóajánlatra az újabb árverési 110 P. tokekövetes és járulékal behajtása végett a Krasznajaz községben jekvo, s a vegrehajtást szenvedő néven a Krasznajazi 1318. sz. tkjzvb. A.+1. sor-és 160/b/1. nrsz. haz. udvar, szántó a beisőségben ingatlanok B—1 sorsz. szerinti egészre, vele együttes krasznajazi 1223 sz. tkjzvb. A.+1. sor-és 150/a hrsz. utatti szántó a beisőségben ingatlanok a B. 5. sorsz. szerinti 1,6-ou részere együttesen 2350. P. kikiáltási árban, a krasznajazi 1293 sz. tkjzvb. A.+1. sor-és 378. nrsz. kaszató a Dietric dűtőben ingatlanok a B. 2. sorsz. szerinti 1/7 részere 150 P. kikiáltási árban, a krasznajazi 254 sz. tkjzvb. A.+4. sor-és 5626 518933 ad rész közös urberl erdő ingatlanok B. 9. sorsz. szerinti 1/3-ad részere 300. pengő kikiáltási árban etrenuelte.

Az árverést 1943 évi július hó 22. napján délelőtt 10 órakor Krasznajaz községhezánál fogja megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el. Bánaipenz a kikiáltási ár 10 %-a, amelyet a magasabb ígérlet ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Szilágysomlyó, 1943 évi március hó 30.

Dr. Romvári Iván s. k.
kir. bíró.

A kiadvány hiteleit:
kiadó.